

STATUS PÅ EFFEKT AV SYKKELSJEKK-AKSJONEN VED NORSKE SKOLER

07.12.2023

Vi i Syklistforeningen (SLF) har gjennomført aksjonene *Synlig Syklist* og *Sykkelsjekk*. Mens *Synlig Syklist* handler om å bidra til sikker sykling når det gjelder synlighet på veien, gjennom lyktutdeling, samt å informere syklistene om viktigheten av synlighet i trafikken, handler *Sykkelsjekk* om å gi syklistene teknisk gjennomgang og service på sykkelen. Dette notatet oppsummerer aksjonen så langt, med fokus mot *Sykkelsjekk* på barneskoler. Resultatene fra aksjonen er basert på SLFs besøk 56 steder, hvor det noen av stedene bare har blitt utført *Synlig Syklist*-aksjon og ikke *Sykkelsjekk*. De foreløpige resultatene fra *Sykkelsjekk*-aksjonen kommer fra fylkene Agder, Vestlandet og Nordland der *Sykkelsjekk*-aksjonen har blitt gjennomført for 4.-6. trinn på ulike skoler.

Fellesnevneren for skolene som har god gjennomgang av sykler er at de har gode sportsbutikker i nærheten. Enda viktigere er det at det er god kommunikasjon mellom sportsbutikkene, skolene og lokallagene for å gjennomføre aksjonene og for å få gjennomført teknisk gjennomgang og service på syklene.

Skolene informerer blant annet om at lyktene har blitt bedre i år sammenliknet med tidligere år. Derimot informerer en lærer fra Røkland skole om at samtlige lykter ikke hadde USB-kabler. Videre har skolen fått tilbakemeldingen om at flere kabler ikke passer, noe som ifølge læreren er ganske kritikkverdig, ettersom det vil føre til at mange lykter blir kastet. Til tross for dette hadde skolen nok lykter til å gi ut til alle elevene, til og med de som ikke syklet til vanlig. For å spare miljøet har SLF redusert antall medfølgende ladekabler til sykkellyktene, og besitter i dag 500 ladekabler for 10 000 lykter. Poenget med dette er at de aller fleste fra før av har tilgang til en USB-kabel, og at det derfor ikke er en nødvendighet å legge ved ladekabler ved alle sykkellyktene. De 500 ladekablene kan derimot ved behov følge med, om skolene ønsker dette.

Beskrivelse	Straumen skole, Nordland	Røkland skole, Nordland	Frivoll skole, Agder	Flaktveit, Midttun og Skjold skole, Vestland	Lyngheim skole, Nordland
Antall sykler fikset/gått gjennom	50	31	30	97	30
Antall med mangelfulle bremses (ved ankomst)	1	0	14	?	18
Antall med alvorlige mangler (ved	1	0	1	?	6

ankomst, utenom bremsene)					
Antall med alvorlige mangler (etter at dere var ferdige, totalt)	0	1	4	5	3
Merknad (fra sykkelmekaniker	Veldig høy andel sykler i god stand. Det kan være fordi sykkelsekkene var så sent på året at bare de ivrige sykler. Tallene er mye bedre enn i 2022.	Det var problem med noen bremseklosser og en god del dårlig smurte kjeder. Et par wire var det også som måtte byttes. En sykkel helt kaputt.	3-4 sykler var veldig dårlige. ca 10 -13 stk: dårlige bremser, men ble fikset der. ca 10 - 13- helt gode.	Som regel var det justering av bremser og gir.	
Totalt antall sykler med mangler i % før reparasjon	4%	0%	50%	0%	80%
Totalt antall sykler med mangler i % etter reparasjon	0%	3,2%	13%	5,1%	10%

	Totalt
Antall sykler fikset/gått gjennom	238
Totalt antall sykler med mangler i % før reparasjon	17%
Totalt antall sykler med mangler i % etter reparasjon	5,4%

Man har sett en generell forbedring i antall sykler i god stand sammenliknet med tidligere, kommer det frem blant sykkelmekanikere. *Sykkelsekk*-aksjonen har vært veldig viktig for å reparere barnas sykler, og tall fra tabellen viser en drastisk reduksjon i sykler med mangler før- og etter besøk fra sykkelmekanikerne. Ser man derimot på resultatene fra skolen i Agder er det et urovekkende høyt antall sykler med mangler, selv etter reparasjon av syklene.

Dette tyder på at *Sykkelsjekk*-arbeidet må styrkes i tiden fremover, og at det bør vies mer ressurser slik at barna har syklene sine i orden. Barn som lærer at det er lett å sykle vil fortsette å sykle som voksne og er en målgruppe som må prioriteres høyt i sykkelsatsningen.

Det er et spørsmål om det manglende vedlikeholdet av barns sykler er noe skoler og institusjoner skal ta seg av, eller om det må legges mer vekt på at foreldrene selv må ta ansvar. Vi ser i dag at foresatte hjemme ikke tar det ansvaret for vedlikehold som de bør. Men det er altså et åpent spørsmål om hvordan man skal få barns sykler i bedre stand i praksis.